N°. 252. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 23 October.

LAATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Breda. — De berigten uit Antwerpen houden, dat de storm van den 17den en 18 deser ook in de provincie aanmerkelijke schade aangericht heeft. De Scheldedijken zijn op verscheidene plaatsen doorgebroken en onder anderen de gemeenten van Ordam en Ettenhoven geheel overstroomd. Ook de Cauwensteinsche dijk, bij het dennefort op den regter Scheldt-oever, is voor het geweld van den storm bezweken. De generaal *Prins* en de inspecteur-generaal *Talobardon* hadden zich ter plaatse van den rampspoed begeven, om op middelen van herstel bedacht te zijn. De hoogzaatheid der veroorzaakte schade was nog niet bekend.

— Het kiescollegie van Brussel heeft den gewezen minister *Lebeau* met 445 tegen 131 stemmen weder ingekozen als lid van de kamer van afgevaardigden. Er waren niet meer dan 659 kiezers in 't geheel opgekomen.

— Vorst *Leopold* heeft weder een drietal fransche officieren, in belgische dienst, met zijn orde-kruis begiftigd.

— De belgische ingenieurs *Simons* en *de Ridder* zijn van hunne bijeenkomst, op de pruissische grenzen, met een paar leden van het Rensch comité voor den spoorweg gehouden, te Brussel teruggekomen. Volgens de bladen zou men het omtrent onderscheidene punten eens geworden zijn, onder anderen omtrent het punt, waar de weg zich aan den pruissischen tak zou aansluiten, welke plaats evenwel nog niet genoemd wordt.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99,; Nap. 89; Sp. perpet. 65½,; 3 pCt. 28½; Bras. 78.

FRANKRIJK.

Parijs, den 19den October.

Van de Spaansche aangelegenheden heeft men hier niets anders vernomen, dan dat de insurgenten, onder *Zavalo*, werkelijk op den 5den dezer Bilbao hebben aangetast, doch door de bezetting en de nationale garde zijn afgeslagen.

— De derde zoon des konings, de prins *van Joinville*, is in den avond van den 16den, van zijnen kruistogt in den Atlantischen Oceaan behouden te Brest teruggekeerd.

— De hertog van Orleans heeft gisteren het kasteel van Valencay, om aldaar den heer de Talleyrand een bezoek te geven.

— Volgens het *Journal du Commerce* werd er gisteren in den raad van ministers besloten, zoodra de akte van beschuldiging die tegen de beklaagden bij het hof der pairs wordt opgemaakt, het licht zoude zien, eene algemeene amnestie voor staatkundige misdrijven, af te kondigen. Intusschen zijn er van de bladen die het ministerie voorstaan, welke beweren dat zoodanige maatregel hoogst onstaatkundig zoude zijn.

— De stedelijke raad van Rouaan heeft eene commissie benoemd, om het hart van *Boyeldieu*, dat aan deze stad als zijne geboorteplaats behoort, van hier af te halen, en met de meeste plegtigheid ter aarde te bestellen.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering).

NEDERLANDEN.

Breda, den 22sten October.

HH. KK. HH. de Kroonprins en Erfprins zijn gisteren morgen van 's Hage wederom naar het leger vertrokken.

— Volgens thans ingekomen berigten hebben de jongste hevige stormen van 17 en 18 dezer ook aan onze zeeweringen aanmerkelijke schade toegebragt, en in twee provincien overstroomingen veroorzaakt.

In *Noord-Holland* is de zeewering van de Houdbossche en Duinen tot Petten, die in den vorigen winter reeds zoo veel geleden had en aan welker herstelling men nog arbeidde, op nieuw afgeslagen en zwaar geteisterd. Het water heeft daar 2½ voet boven volzee gestaan; doch door de aangewende, krachtdadige maatregelen heeft men grootere rampen verhoed. De herstelling dezer zeewering zal intusschen aanzienlijke kosten na zich slepen.

In *Zeeland* hebben inzonderheid de zeeweringen bij Vlissingen, alsmede de dijk der zuidwatering van Walcheren en het nieuwe werk van den Westkapelschen zeedijk veel geleden.

In *Friesland* is, volgens een berigt, dat 's avonds laat van den 19den October te Leeuwarden is aangekomen, de oude Lindedijk aan de Overijsselsche grenzen doorgebroken. Er bestond reden tot vrees, dat daardoor de plattelandbewoners in zeer hulpbehoevenden toestand zouden gebragt worden; doch men kende nog geene bijzonderheden wegens de uitgestrektheid van dezen ramp. De gouvernements provincie heeft zich dadelijk naar de overstroomde streken begeven.

In *Overijssel* heeft meer dan één dijkbreuk plaats gehad. De Ondelerzijl, gelegen in den Vechtdijk tusschen de Berkumerbrug en Hasselt, is bezweken, en aldaar is eene doorbraak gevallen, welke de streek tusschen de Vecht, de Dedemsvaart en den straatweg van de Lichtmis tot aan de Lichtmis, heeft onder water gezet. Ook de veenstreek is overstroomd geworden, doch de gemeenschap met Friesland aan eenige afgelenden is gebleven. De polder van Mastenbroek is geïnundeerd en aldaar is veel verdronken. — De dijk van St. Nicolaas-Broekpolder, zich aansluitende aan de Overlaatsche van den polder van Dronthen is eene doorbraak ontstaan, waardoor de gemeente Kamperveen, welke op niet zeer laag gelegene plaatsen, tot op eene hoogte van 1,50 Ned. el onder water is gezet. De hooibergen stonden aldaar tot op een derde van derzelver hoogte onder water, de niet gerooide aardappelen zijn bedorven, de ingezaaide en gedolde losgeraakt en weggedreven. De kisting van de Kamperveensche sluis, op de Zand van de zijde van den IJssel, alwaar men bezig was eenige herstellingen te doen, is, hoe zwaar en goed bevestigd die ook was, door den aandrang der wateren weggerukt, waardoor ook het IJsselwater in de gemelde Kamperveen strondde. Men heeft echter door balken en zware gewigten voorzigtig zeilen de genoemde sluis gedigt.

Volgens de laatste berigten uit Zwolle, die van den 20sten gedagteekend zijn, was toen het water aanmerkelijk gevallen. Het werd dringend noodig, om de ingezetenen der overstroomde streken van levensmiddelen voor zich zelven en voor hun vee te voorzien.

Uit Amsterdam schrijft men van den 20sten dezer:

„Met genoegen vernemt men, dat de hevige storm, die den 17den en 18den dezer gewoed heeft en het water voor deze stad tot de zeer buitengewone hoogte van 2 el 4 duim had opgezet, waardoor de Westelijke eilanden, zijnde de Wester-Dokdijk nog niet geheel gedicht, zijn ondergeloopen, noch aan de Oosters, noch ook aan de Wester-Dokduinen en dijken of eenige andere stads-waterkeeringen, schade heeft veroorzaakt.

— Het was een treffend schouwspel, in eene heerlijke nacht de liggende schepen tegen stroom en fellen wind te worstelen hebben, terwijl die in het Ooster-Dok, rustig en veilig in stil water, buiten alle gevaar waren, in dier voege, dat zelfs gedurende het bezigte van den storm de losing en lading werd voortgezet, en de gemeenschap met de stad niet was verbroken; des te meer moet men verlangen dat ook de Dijkwerken van het Westelijke Dok, zoo mogelijk, voor den winter konden voltooid worden, ten einde ook daar dezelfde voordeelen te verkrijgen, en de bewoners der Westelijke Eilanden voor het vervolg bevrijd blijven van de schade, door het hooge water te weeg gebragt. Deskundigen intusschen twijfelen, of dit reeds voor den aanstaanden winter zal kunnen plaats hebben, uithoofde dat, al konden de dijken ook geheel voltooid worden, het wellicht te gevaarlijk zou zijn, dezelve, eer zij doorgaande behoorlijk gezet kunnen zijn, tot keering van zulke hooge vloeden te doen dienen.

„In den nacht van maandag op dingsdag is onder Nieuwer-Amstel buiten deze stad eene hoerderij afgebrand."

— Omtrent het redden der schipbreukelingen van de bij Den Helder op den 17den gestrande Engelsche brik *Tasmanie*, in onze N°. van Dingsdag en Woensdag vermeld, berigt men nader van den Helder, dat, behalve den reeds genoemden *Martinus van den Ham*, tot dit kloekmoedige en menschlievende daad, ook nog hebben medegewerkt *Jan van den Ham, Pieter Manning, Martinus Sijl* en *Harmen Zeeman*.

Eenige van het Nieuwe Diep komende, en naar Amsterdam varende ligtenschepen, met tabak beladen, zijn in den jongsten storm op de Zuider Zee vergaan, en de stukken derzelve, bevattende de tabak, langs de kusten verspreid gevonden; omtrent het lot der schepelingen weet men niets.

Op Vlieland is den 16den dezer gestrand het Noorsche schip *Orely*, van Cadix naar Arendahl bestemd; de bemanning is gebleven. Dezer dagen is op 't Sluisje gestrand het Engelsche schip *Maria*, uit Engeland naar Medemblik bestemd; alleen de stuurman is gered. Daarenboven zijn verscheidene schepen van hunne ankers losgerukt en naar zee gedreven, waarvan dezelve nog vermist, en hebben ook vele andere minder of meer deze schade bekomen.

— Buiten de reeds vermelde schepen, zijn verder nog den 17den dezer aan zee nog gestrand het driemastschip *Rolla*, kapitein Bolt, en de brik *Fortuna*, kapitein *Hans Zeppelin*, waarvan de bemanningen aan wal zijn gezonden, door de reddingsboot behouden aan wal gebragt zijn.

De Londensche avondbladen van den 16den october behelzen nog verschillende nadere bijzonderheden wegens den aanvang van de brand, die het gebouw, waarin de beide huizen van het Parlement gezeten

waren te vergaderen, vernield heeft. Men houdt het er thans algemeen voor, dat deze brand het gevolg is van een ongelak, en acht het niet onwaarschijnlijk, dat dezelve het eerst ontstaan is in de huizen, waardoor de vergaderzaal der Lords verwarmd wordt. Velen brengen daarmede in verband het verbranden van een groot aantal papieren betrekkelijk 's Rijks geldmiddelen, hetwelk onlangs in de tot het Huis der Lords behoorende kagchels heeft plaats gehad. Onder de merkwaardigheden, welke een prooi der vlammen zijn geworden, behoort ook het prachtig tapijtwerk, waarmede het Huis des Lords behangen was, en waarop de ondergang der Spaansche onverwinnelijke vloot was voorgesteld. Deze tapijten waren, meer dan twee eeuwen geleden, onder het opzigt van *François Spierincx*, naar teekeningen van *Cornelis Vroom*, vervaardigd, en waren in den beginne het eigendom geweest van den Britschen vlootvoogd lord *Effingham*, die over de Engelsche schepen gebood, welke, alle gelijk met een deel onzer vaderlandsche zeemagt, den ondergang der Spaansche armada hebben helpen voltooijen. Door *Jacobus I* aangekocht, waren deze tapijten in den tijd van *Cromwell* in het Huis der lords opgehangen.

's GRAVENHAGE, den 21sten October.

In de eerste zitting van de Tweede Kamer op heden, is dezelve voorgezeten door den heer *d'Escury van Heinenoord*, die als voorlaatst voorzitter der kamer het presidium waarnam, daar de heer *Sypkens*, voorzitter gedurende de laatste bijeenkomst, bij besluit van 29 April dezes jaars, waarvan door den griffier voorlezing wordt gedaan, door Z. M. benoemd is tot lid der Eerste Kamer. De tijdelijke voorzitter geeft kennis dat de heere *de Jonge* en *van Wickevoort Crommelin* door ongesteldheid verhinderd werden de zitting bij te wonen, en benoemde twee commissien tot het onderzoek der geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden, als voor die uit de provincien Noord-Braband, Gelderland, Vriesland, Overijssel, Groningen, eene, zamengesteld uit de heeren *Ingenhousz*, *van Rappard*, *van Sytzama*, *van Suchtelen* en *van Swinderen*; terwijl de tweede voor die afgevaardigden uit Holland, Zeeland en Utrecht, bestond uit de heeren *Frets*, *van Hemert*, *Druyvesteyn*, *Hinlopen* en *van Nes*. Deze commissien zich verwijderd hebbende, keerden, na eenig verwijl, in de zaal terug, en deden, bij monde van de heeren *Ingenhousz* en *Frets*, verslag van derzelver verrigtingen, hetwelk strekte tot toelating van alle de gekozen leden, daar hunne geloofsbrieven in volkomene orde gevonden waren. Deze leden waren de heeren: *Romme*, *van Tuyll van Heese*; van Noord-Braband; *Schimmelpenninck van der Oye* en *van Nagell*, van Gelderland; *van Alphen*, *Dedel*, *van de Kasteele*, *Lunac*, *Donker-Curtius*, *Hoynck van Papendrecht*, *Corver-Hooft* en de *Bordes*, van Holland; *van Tuyll van Castenhorst*, van Utrecht; *van Welderen Rengers* en *Tramp*, van Vriesland; *van der Gronden*, van Overijsel; en *Gockinga* en *Quintus*, van Groningen. De heer *Boddaert*, van Zeeland, afwezig zijnde, zoo is het onderzoek zijner geloofsbrieven vooralsnog uitgesteld. De kamer zich met het rapport harer commissien vereenigende, zoo werden alle de opgemelde leden toegelaten, en namen zij zitting.

Daarna ging men over tot de verkiezing van drie kandidaten voor het voorzitterschap, waarvan de lijst den koning moet worden aangeboden; benoemende de tijdelijke voorzitter tot stemopnemers de heeren: *Schimmelpenninck*, *Clifford*, *Hooft* en *Quintus*.

Bij de eerste stemming voor den eersten kandidaat verwierven de heeren *Lunac* en *d'Escury* elk 12 stemmen, de heer *Bijleveld* 10, de heeren *van Alphen* en *Donker Curtius* ieder 3, *van Reenen* 2 en de heer *Dijckmeester* 1. Niemand de volstrekte meerderheid van stemmen (welke, daar er 44 leden tegenwoordig waren, uit 23 leden bestond) in zich vereenigd hebbende, zoo werd er tot eene tweede stemming overgegaan, waarbij de heer *d'Escury* 17 stemmen verwierf, de heer *Lunac* 15, de heer *Bijleveld* 10, de heeren *van Reenen* en *Dijckmeester* elk 1. Al wederom geen der leden de volstrekte meerderheid van stemmen verkregen hebbende, ging men tot eene derde stemming over, waarbij zich de keuze, overeenkomstig het reglement der kamer, tusschen de heeren *Lunac* en *d'Escury* moest bepalen. Eerstgemelde daarbij slechts 20, en laatstgemelde 23 stemmen bekomen hebbende, terwijl er 1 blanco billet in de bus werd gevonden, zoo werd de heer *d'Escury van Heinenoord* tot eersten kandidaat op de lijst gebragt.

Bij de stemming voor den tweeden kandidaat bekwam de heer *Bijleveld* 20 stemmen, de heer *Lunac* 18, de heer *van Alphen* 2, en de heeren *Donker Curtius*, *Dijckmeester*, *van Sytzama* ieder een stem, terwijl ook bij deze stemming een blanco billet in de bus gevonden werd. De stemming tot geen besluit hebbende geleid, ging men tot eene herstemming over, waarbij de heer *Bijleveld* en *Lunac* ieder 21 stemmen, de heeren *Donker Curtius* en *van Alphen*, ieder een stem erlangden. Deze herstemming geene volstrekte meerderheid hebbende opgeleverd, zoo moest zich de keuze bepalen tot de twee leden, die de meeste stemmen bekomen hadden, zijnde de heeren *Bijleveld* en *Lunac*, waarvan de eerste met 24 stemmen tegen 20, die op den heer *Lunac* vielen, tot tweeden kandidaat werd benoemd.

Eindelijk bij de eerste stemming over den derden kandidaat, werd de heer *Lunac* met 29 van de 44 stemmen dadelijk tot derden kandidaat benoemd. De overige stemmen waren als volgt verdeeld: de heeren *Dijckmeester* en *Donker Curtius*, ieder 4 stemmen; de heer *van Alphen* 3 stemmen, en de heeren *Frets*, *van Sytzama*, *Ingenhousz*, *Hof* en *van Swinderen*, ieder 1 stem.

De tijdelijke voorzitter benoemde eene commissie, zamengesteld uit de heeren stemopnemers benevens de heeren *van Tuyll van Heese*, *Repelaer*, *Rengers* en *van der Gronden*, om op morgen woensdag zich naar den Koning te begeven, ten einde Hoogstdenzelven de lijst der drie kandidaten voor het voorzitterschap der kamer gedurende de tegenwoordige zitting aan te bieden. Hij deed nog voorlezen eene missive van Z.Exc. den heer secretaris van staat, waarbij dezelve berigt, dat Z.Exc. de minister van finantien zich namens den Koning op aanstaanden donderdag, des namiddags ten een uure, naar de vergadering der Tweede Kamer zal begeven, ten einde aan dezelve de financiele ontwerpen van wet, de gelduelijke belangen voor het volgende jaar regelende, te onderwerpen. Eene commissie van vier leden wordt benoemd, om den minister alsdan te ontvangen en dat te leiden. Daarna, geen meer aan de orde van den dag zijnde, werd de zitting opgeheven tot overmorgen donderdag, 's namiddags ten 12 ure.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden almeda vergaderd geweest. Hare zitting heeft gestrekt tot de toelating van den heer *Sypkens*, nieuw benoemd lid der kamer, en tot de trekking en indeeling harer afdeelingen, zoodat zij zich gevestigd heeft.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den October.

Den 1sten dezer maand heeft de raad van financien des Russchen Rijks zijne gewone jaarlijksche zitting gehouden, tot aanhooring van het verslag des ministers van finantien, wegens het geldelijk beheer gedurende het vorige jaar. Uit de voordragt des ministers bleek, dat, ter voorziening in de buitengewone uitgaven tot ondersteuning der noodlijdenden in de gewesten alwaar de oogst mislukt was, vier nieuwe serien Rijksschatkist-billetten, elke van 10 millioen roebels, B Ass. hadden moeten uitgegeven worden, ten einde de voor onvoorziene gevallen bij de schatkist in reserve bijwonende klinkende munt onaangeroerd te kunnen laten; — dat, ondanks de gemelde zware buitengewone uitgaven, de schatkist hare verpligtingen steeds geregeld vervuld had en bleef vervullen; — dat tot die verpligtingen behoorde de vervanging van 10 millioen roebels in schatkist-billetten van de eerste uitgifte, doch dat men, ondanks alle aangewende pogingen, niet meer, dan ruim de helft dier som had kunnen inkoopen, daar de bedoelde billetten als zeer gemakkelijk in het verkeer, bij de ingezetenen zeer gewild waren.

Blijkens de door den minister overgelegde rekeningen, bedroeg op den 1sten januarij dezes jaars de gezamenlijke schuld van Rusland 933,871,673 roebels en 75 kopeken assign.

— De Koninklijk-Griekesche majoor *von Auer* heeft den 7den, een besluit, omtrent de voortsetting der werving voor de Griekesche militaire dienst, bekend gemaakt.

— Z. M. de Koning van Beijeren is na een kort verblijf in de omstreken van Perugia, op den 7den dezer te Rome aangekomen, en heeft den volgenden morgen bij Z. H. een bezoek afgelegd.

— Op den 4den dezer had men te Bologne eene vrij sterke aardbeving.

HOLLAND EN FRANKRIJK.

Van tijd tot tijd hebben wij in vreemde, ja zelfs wel eens in eenige onzer dagbladen en tijdschriften, regtstreeks of van ter zijde, gewag zien maken van de voorbeelden, welke eene toenadering tot de fransche staatkunde Nederland zoude aanbrengen. De fransche *Messager*, een dagblad, dat onder het patroonaatschap van den hoogen handelstand of de finantiele partij der July-omwenteling wordt uitgegeven, heeft sedert ruim drie jaren, van tijd tot tijd, artikels, berigten, wenken en raadgevingen geleverd, die altijd op dat onderwerp zijdelings of regtstreeks doelden. Volgens de gevoelens in die vertogen doorstralende, zou België nimmer als een onafhankelijk koningrijk kunnen blijven bestaan. Het regt dat de Koning der Nederlanden op België heeft en altijd zal laten gelden, vooral de aanspraak die Frankrijk met niet minder regt, naar de meening van den *Messager*, voor 't minst, op een gedeelte van België maakten steeds zal blijven maken, niettegenstaande de familie-betrekking die er tusschen den ephemeren koning der Belgen en den koning der Franschen bestaat, zouden binnen weinige jaren de inderdaad nooit bestaan hebbende onafhankelijkheid van België, geheel, zelfs met den schijn daarvan doen verdwijnen. Wanneer wij nu naar de eigenlijke bedoelingen dier redeneringen zoeken, dan vinden wij die gemakkelijk, en geloven die aldus te kunnen uitdrukken, dat volgens de *Messager*, het belgische pleitgedingmiddel de gewigtigste staatkundige verwikkeling, waarin Europa verkeert, weldra beslecht zou zijn, indien Koning *Willem*, met opregten zin en bedoeling, zich aan de tegenwoordige orde van zaken in Frankrijk aansloot, en met de liberale partij van dat land een soort van verbond trof, tegen de zoogenaamde Noordsche staatkunde. Destijds had de *Messager* den gelukkigen inval nog niet gehad, om het liberaal beginsel onder de benaming van *constitutionelen gordel* te brengen. Hij zoude zich dan veeroorlogen gemakkelijker uitgedrukt hebben, met te zeggen, dat het pleit te beslissen ware, indien Koning *Willem* vrijwillig dien *gordel* toebad, met het voornemen om er een *werkzaam* dier aan te maken. In dat geval, zoude altijd volgens den *Messager*, Frankrijk zich laten vinden, om voor drie of vier Zuidelijke gewesten van België, de overige aan Noord-Nederland af te staan, wanneer namelijk Koning *Willem* zich maar wilde verbinden om den linker-vlangel van het Fransche leger te dekken, wanneer Frankrijk eenmaal besloot, aan de uitvoering van deszelfs plannen te arbeiden, van welke de uitbreiding van deszelfs grenzen tot aan den Rijn en de inlijving van Luxemburg op den voorgrond staan.

Toen de overige bewegingsgezinde fransche dagbladen, zoo hevig riepen om geheel België in te pakken en de zoogenaamde natuurlijke grenzen van Frankrijk te hernemen, dat is, wat Nederland betrof, onze grenscheiding tot aan den Moerdijk te verplaatsen; toen zelfs het beste orgaan der legitimistische partij, de *Gazette de France*, dit geroezen ondersteunde, door te verklaren, dat dit

voornemen zoude door den ouderen tak der Bourbons was gevoed, en dat er werkelijk onder het bestuur van *Karel X* aan gedacht was geworden, om aan dit plan van uitbreiding, een begin van uitvoering te geven; door de gemoederen in België tegen het Nederlandsche gouvernement in te nemen, — toen nog bleef de *Messager* zijne dagorontrent meer gematigde gevoelens voorstaan.

Bij het tot stand komen van het viervoudig verbond, wierp men in Frankrijk en Engeland op nieuw het oog op Nederland, en volgens sommiger gevoelen, behoorde Nederland, uithoofde van deszelfs geographische ligging en, milde beginselen — maar neemde toenmaals onze staatkundige beginselen mild, omdat zulks in de kraam van die heeren voor een oogenblik dus te pas kwam — tot dat verbond toe te treden, om het *verbond van het Westen* komplaet te maken.

Wanneer ons geheugen ons niet bedriegt, dan was het bij die gelegenheid, dat wij een vrij opmerkelijk artikel, dat onderwerp betreffende, in een onzer geachtste dagbladen aantroffen, en waarin insgelijks eene toenadering tot de Fransche staatkunde, als wenschelijk werd aangeboden en betoogd.

Nu onlangs heeft het orgaan der legitimistische partij op dit thema eene variante geleverd, waarin de pil zoo smakelijk verguld wordt, dat men die om des vergulds wille zoude slikken. De *Gazette* ziet geene uitkomst voor Nederland, dan in een verbond met Frankrijk, wel te verstaan, wanneer de zaken aldaar eene wending ten voordeele van den tak der Bourbons zullen genomen hebben. De *Gazette* wil in dat geval ook eene regte milde zijn, en zich voor den afstand van Limburg, Luxemburg, en nog *zoo iets* tot aan het Vlaamsch hoofd, laten vinden, om in ons meer noordelijk gedeelte onze grenzen tot aan den Rijn te verleggen. Naar zijn inzien verdient » de brave Hollandsche natie" wel, dat het Fransche volk *iets* voor haar doet. — Nu dat is wel, zelfs zeer *lief*, en wellig vinden sommigen onzer landgenooten dat zoo lief en aardig, dat zij dit plan bekend, opgesmukt en smakelijk zouden willen maken.

Intusschen, vóór dat dit thema aan meerdere variatien moge onderworpen worden, gelooven wij dat, zoo niet eene ernstige waarschuwing, dan toch eene ernstige bedenking, niet zoo geheel doelloos zal voorkomen.

Wij weten niet, in hoe verre het eenmaal noodzakelijkheid kan worden, dat Noord-Nederland » *aap wat heb je mooije jongen*" zal moeten spelen, om zijn grondgebied, maar vooral zijne kolonien, tegen overheering te beveiligen; doch deze noodzakelijkheid kan nimmer voortkomen uit overeenstemming met de tegenwoordige staatkunde der Fransche en Engelsche kabinetten.

Van deze twee kan Engeland alleen onze natuurlijke bondgenoot zijn, doch zoo lang Frankrijk, in 't geheim of openlijk, de beginselen, van *Lodewijk XIV* af tot op *Lodewijk Philips* toe gevolgd, blijft aankleven, moeten wij om onzer onafhankelijkswille, Frankrijk altijd blijven duchten. Met eenen *Hendrik IV* alleen zoude een of- en defensief traktaat met Frankrijk, Spanje, Portugal en Engeland, aan Europa niet slechts, maar aan geheel de wereld, eenen altijddurenden vrede hebben opgelegd. Wat wij sedert dien tijd van Frankrijk te wachten hadden, leert ons de geschiedenis, en zoo men deze mogt vergeten hebben, zoo herinnert er altijd nog iets dat ons dagelijks herinnert aan Frankrijk's vriendschap: *vid.* onze staatsschuld en het Fransche verbond.

Hoe klein wij ook in de gedachten van sommigen op de schaal der mogendheden staan aangeteekend, geloven wij daarom niet minder, dat noch *Lodewijk Philips*, noch *Hendrik V* de medehulp van Nederland zouden versmaden, zoo lang zij die konden aanwenden, om *eenmaal wederom* den Franschen *arend*, *haan* of *lelieboom voor* of *over* den Rijn te brengen, en dat het daarbij aan Franschen lof, titels en eereteekenen niet zoude ontbreken; dat wij voorts in den eersten roes der overwinning en het welslagen van het doel des gevegten, verbonds, menig ons toegedeelden brok voor vet zouden aanzien; maar wij twijfelen zeer, of die klinkklank ons op den duur zoude bevallen, en of de vette brokken in onze magen altijd even goed verteerbaar zouden liggen. Men denke slechts aan de zekerheid, door de ondervinding verkregen, dat de Franschjes, in *den roes zoner overwinning*, nimmer binnen grenzen of palen te houden zijn, en dat zij nimmer, zelfs niet in de grootste zinsbedwelming, als wanneer zij onwederstaanbaar zijn, den weg naar ons 's Gravenhage of Amsterdam zouden uit het oog verliezen.

Wij houden het ook niet voor zoo geheel en al ongerijmd, dat *Lodewijk Philips* met zijne *vertrouwelingen en raadslieden* in het geheim eens zouden gepraat hebben over de voordeelen, uit eene *voorloopige* verbindtenis met de Nederlandsche regering te trekken, om later .....; doch wij houden het voor zeer ongerijmd te veronderstellen, dat Engeland, in deze oogenblikken, zulk eene toenadering wenschen, ja toelaten zoude, iets waarover *Lodewijk Philips* welligt meer weet, dan men wel zoude vermoeden. Er bestaat alzoo eene reden te meer, die eene zoodanige toenadering onmogelijk maakt. De *Gazette de France* is geen vriend van Engeland; ook had hij in zijn staatkundig droombeeld der Nederlandsche marine met die van Spanje, Portugal en Frankrijk reeds vereenigd, en .... den Franschen handel een eerstgeboren regt te doen nemen. Of nu onze kolonien de Engelsche vlag zouden moeten eerbiedigen, dat zou hem zeer onverschillig zijn, zoo als ligt te begrijpen is.

Wij twijfelen ook niet, dat de Fransche regering en derzelver spreekbuis, — aanziende, dat, uithoofde de noodzakelijkheid om Engeland voor als nog tot vriend en bondgenoot te houden, openingen, in den bovenstaanden zin, aan de Nederlandsche regering te doen, onuitvoerbaar zijn — daarom niet minder gaarne zouden zien, dat de Nederlandsche natie of derzelver regering het oor leende aan eene dergelijke toenadering, in het vooruitzigt, dat dit hen beiden in het oog en in de achting der Noordsche mogendheden geheel zoude doen dalen, in welk geval toch *wat gewonnen* zoude zijn, en dat zoodanig een staatkundige misstap insgelijks aan het Engelsche kabinet, in de loopende oogenblikken, waarin welligt de Noordsche staatkunde, ten voordeele van Nederland, een aanmerkelijk gewigt in de schaal der onderhandelingen staat te leggen, welkom zoude zijn, daaraan twijfelen wij nog minder.

Wij houden het om die redenen, die wij moeten afbreken, doch waarop wij welligt terug komen, voor zeer onraadzaam, om in aanmoedigende overweging te nemen, of de pil, die ons zoo schoon wordt voorgehouden, en door den *Messager*, de *Gazette de France* c. s., of in navolging door anderen, moet geslikt worden.

Frankrijk heeft door het verkondigen en aankleven van de ware en wezenlijke bedoelingen en grondbeginselen der Julij-omwenteling, de klove, die tusschen hetzelve en ons bestond, oneindig grooter gemaakt, en zoo lang deze tusschen ons en ook tusschen de andere volken met Frankrijk blijft bestaan, is de Noordsche staatkunde het eenige plegtanker voor Nederland en deszelfs onafhankelijkheid.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Als beoefenaars der thans, zelden met die volkomenheid beoefende kunst om in ivoor te werken, verdienen genoemd te worden Schulz en zijne beide zonen te *Meiningen*. Onder hunne kunstwerken munten vooral uit, twee pokalen, waarvan de eene door den Koning van *Pruissen* gekocht is en den vervaardiger het lidmaatschap heeft doen verwerven van de Akademie der Kunsten te *Berlijn*, de andere door de Koningin van *Engeland* voor 100 p. st. is gekocht, zoo men meent, tot een verjaargeschenk voor Hoogstderzelver Koninklijken Gemaal. De genoemde kunstenaars gaan zich thans heinghouden met het vervaardigen van altaarstukken met verheven beeldwerk, naar teekeningen van Albert Durer.

Frankrijk. — Op den 13 dezer heeft te *Parijs* in de kerk der Invaliden de lijkplegtigheid plaats gehad van den beroemden Toonkunstenaar Boyeldieu. De Aartsbisschop van *Parijs* had zwarigheid gevonden dezelve in de parochy-kerk van den overledene te doen plaats hebben, omdat Boyeldieu nooit het toneel heeft betreden, en vele tooneelspelers bij de lijkdienst zingen moesten. Eene groote menigte menschen is daarbij tegenwoordig geweest, en onder dezelve verscheidene vermaarde Componisten, als Rossini, Meyerbeer, Auber, Paer, Caraffa enz. Bij de lijkmis hebben 300 toonkunstenaars het *Requiem* van Cherubini uitgevoerd, onder de leiding van dezen toonkunstenaar zelven. Na de mis hebben eenige uitgelezene zangers, waaronder Nourrit en Lablache, verscheidene Latijnsche strophen op thema's van Boyeldieu gezongen, en de plegtigheid, welke begonnen was met een treurmarsch van Berton, is met een vierstemmig *de profundis* besloten. Wij geven hier eene lijst der zangspelen van Boyeldieu, gerangschikt naar de orde des tijds, waarin zij door hem vervaardigd zijn: *La famille Suisse*; *Zoraime et Zulnare*; *Montbreuil et Vereille*, *la Dot de Suzette*; *les méprises Espagnoles*; *Bentowski*; *le Calife de Bagdad*; *Ma Tante Aurore*; *Télémaque*; *Aline reine de Golconde*; *Rien de trop*, *la Jeune femme colère* (de vier laatste stukken vervaardigd te *Petersburg*, tijdens hij Kapelmeester was aan het Hof des Keizers van *Rusland*); *Jean de Paris*; *la Fête du Village voisin*; *le Nouveau Seigneur*; *Charles de France* (ter gelegenheid van het huwelijk van den Hertog van *Berry*); *le petit Chaperon rouge*; *les Voitures versées*; *la Dame Blanche* en *les Deux Nuits*. Het laatstgenoemde stuk is van het jaar 1829: Sedert dien tijd verkeerde Boyeldieu in eenen staat van ziekelijkheid. — De Regering van *Genève*, eenen harer vermaardste stadgenoten willende vereeren, had aan den Beeldhouwer Pradier de vervaardiging opgedragen van een groot standbeeld van J. J. Rousseau, om in metaal gegoten te worden. Dit kunstwerk is thans voltooid en aan hetzelve wordt veel lof gegeven. Rousseau is voorgesteld, als uit zijn bed zijnde gekomen en, bezield door eenig denkbeeld, 't welk hij op het papier wil brengen, zich in een stoel hebbende gezet. Hoe vreemd oppervlakkig dit oogenblik door den Kunstenaar moge gekozen schijnen, getuigt echter deze keus van de schranderheid en den goeden smaak des Kunstenaars. Men weet namelijk, dat Rousseau veel op zijn bed schreef, en door de wijze waarop hij in dit beeld is voorgesteld, heeft de Kunstenaar zich de gelegenheid verschaft, zonder de waarheid te kort te doen, een beeld in den antieken smaak te vervaardigen, door het naakt van voeten, armen en hals, door het losse gewaad, en bovenal door het weglaten van de paruik, welke anders voor den beeldhouwer een groot struikelblok zou geweest zijn. — De Zweedsche Oudheidkundige en Geschiedvorscher Schröne, Hoogleeraar en Bibliothekaris der Universiteit van *Upsal* bevindt zich thans te *Parijs*, om in de Boekverzamelingen aldaar nasporingen te doen ter voltooijing van zijn werk over de Middel-eeuwen, getiteld: *Scriptores Rerum Succicarum medii ævi*, van 't welk reeds 2 deelen in folio het licht zien.

Engeland. — Het Muzijkfeest te *Birmingham* is vooral merkwaardig geweest door de schoone muzijkzaal, waarin hetzelve gehouden is en een daarin aangebragt kolossaal en prachtval orgel, en door een nieuw oratorium van Neukomm, getiteld *David*, opzettelijk voor die gelegenheid vervaardigd. Bij de uitvoering van hetzelve zijn de tonen van het orgel ondersteund geworden door die van de onlangs ook hier te lande ingevoerde klep-serpent (*Ophikleide*). Het oratorium heeft bij sommigen, die het bij de meesterstukken van Handel in vergelijking hebben gebragt, veel be-

rising gevonden: anderen hebben er zeer fraaije gedeelten in opgemerkt. Zoo wordt b. v. de inleiding, waarin DAVID als herder wordt voorgesteld, gemend als eene proeve van fraaije pastoraal-muzijk, en het tafereel van het gevecht met GOLIATH en een daarin voorkomend koor »*Hij valt*" enz. als een stuk vol levendige en natuurlijke voorstelling. Er zijn dezer dagen ook te *Hull* en *Hereford* muzijkfeesten gehouden, bij het eerste van welke het overheerlijk vioolspel van een nog weinig bekend Kunstenaar, NAGEL, is bewonderd. Bij het laatste heeft men SPOHRS *Laatste oordeel* uitgevoerd.

NEDERLANDEN. — Van onzen landgenoot C. J. TEMMINCK, wiens kabinet van opgezette vogelen, 't welk zich thans te *Leyden* bevindt, bij alle beoefenaars der Natuurlijke Historie vermaard is, zal het 3de stuk van zijn werk *Manuel d'Ornithologie ou tableaux systématiques des oiseaux de l'Europe*, in de volgende maand te *Parijs*, bij den Boekhandelaar DOCAGNE, worden uitgegeven.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Koophandel en nijverheid van Zweden. — Zweden heeft binnen 's lands geen zeer gevarieerden handel, en dit kan niet anders in een land, dat geen middelen van ruiling bezit, inzonderheid provincien, welker voortbrengselen eene landvlugtige eenvormigheid hebben. De massa van voortbrengselen, die de Zweedsche handel uitvoert en van buiten 's lands ontvangt, schijnt niet zeer aanzienlijk; maar deze handel wordt gevoed door helgene de mijnen en bosschen opleveren, en doet daardoor eene zeer levendige zeevaart ontstaan. In 1831 heeft de uitvoer geen 13,560,000 rijksdaalders banco overtroffen. Bijna al de artikels bestonden uit grondstoffen; de gefabriceerde stoffen kwamen slechts voor een tiende gedeelte van het gehéel in rekening, waarvan nog het juist meer dan de halve waarde uitmaakte. In dat zelfde jaar beliep de waarde der ingevoerde goederen 12,300,000 rijksdaalders. De politieke stand van zaken en het woeden der cholera deden in de jongste tijden den handel van Zweden met andere staten nog verminderen. In 1786 had Frankrijk bijna de helft van den Zweedschen handel aan zich gerukt, en voerde jaarlijks voor 7,700,000 franken in. Engeland en de Vereenigde Staten hebben, sedert 40 jaar, Frankrijk hervangen; deze beide mogendheden koopen, voor het onderhoud hunner marine en het bouwen hunner ontelbare woningen, het grootste gedeelte der Zweedsche bosschen en eene aanzienlijke hoeveelheid harer metalen. Te zelfder tijd koopt Zweden meer dan de helft der vroeger door Frankrijk geleverde producten uit de tweede hand op de markten van Nederland, Duitschland en Denemarken. De inmer thans van Frankrijk in Zweden, zonder daarenboven Noorwegen te bezoeken, beloopt, volgens de administratie der douanen, de som van 300,000 franken.

Nieuw middel om brand te blusschen. — Men heeft in Duitschland eene ontdekking gedaan, welke aanvankelijk eenen grooten indruk maakte, namelijk om brand te blusschen met gehakt stroo. De zaak schijnt ook in den eersten opslag zoo wonderbaarlijk, dat men er aan zoude mogen twijfelen, indien niet proeven, in tegenwoordigheid van een groot aantal personen genomen, en die, voor het overige, gemakkelijk door ieder een te herhalen zijn, alle bedenkingen wegnamen. Onder anderen hiin de volgende proeven genomen. Men vierp, bij eenen zeer aanmerkelijken brand in eenen schoorsteen, eenige handen vol gehakt stroo op het vuur, hetwelk dadelijk uitdoofde. — Verscheidene bossen stroo zelfs werden aangestoken en vervolgens met gehakt stroo bedekt; het vuur ging nog op staanden voet uit, zonder het gehakte stroo te branden. — Een gloeijende ijzeren staaf werd in eenen hoop gehakt stroo gestoken, welke geen vuur vatte, terwijl het ijzer zeer spoedig koud werd; waaruit schijnt te volgen, dat gehakt stroo een uitmuntend geleider der warmlestof is. — Eene halve vate zeer droog hout werd aangestoken en toen het vuur zeer fel was, met twintig aschschuppen gehakt stroo bedekt, waarop men vervolgens nieuw stroode, de vlam doofde oogenblikkelijk uit, en dit kwijd stroode, dat van het vuur slechts door eene laag gehakt stroo afgescheiden was, ontbrandde niet. Bijaldien talrijke proeven nog nader komen te bevestigen, dat gehakt stroo de eigenschap heeft van het vuur, in alle omstandigheden uit te doven, zal de weldaad dezer ontdekking onberekenbaar zijn. Te dien einde, en tevens om de physieke oorzaak van dat verschijnsel te vinden, heeft het Pruissische gouvernement proeven in het openbaar in het werk doen stellen, welke volgende uitkomsten hebben opgeleverd, en hiervan men reeds vermoed had, bevestigd, te weten, dat de voornaamste oorzaak van dit verschijnsel is de vochtigheid, welke gehakt stroo van zich afgeeft, wanneer het begint heet te worden.

165ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

DERDE KLASSE.

Eerste Trekking: No. 16794, *f* 5000. Nos. 7139, 19687, 18157, ieder een prijs van *f* 1000.
Tweede » No. 7259, *f* 1000. No. 5182, *f* 1000. Nos. 19003, 6614, ieder een prijs van *f* 1000.
Derde » No. 814, *f* 25,000. No. 6931, *f* 1000. No. 14150, *f* 2500.
Vierde » Nos. 19068, 19803, ieder een prijs van *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

MAANDAG, *den 20sten October.*

TARWE. — Poolsche, stil, roode goed prijshoudende: 129 ℔ bonte Poole *f* 200; - 128 minders dito *f* 180; - 130 Kleis *f* 171; - 126, 128 Rost. *f* 158, 165; - 127, 132 Pommers. *f* 160, 170; - 129 Gron. *f* 157; - 129 Gron. smet *f* 125; - 130 Kiel. *f* 157; Entr., 165 Cons.

ROGGE. — Mede prijshoudende: 116 ℔ Pruis. bij gerijf *f* 140; - 120 Pruis. Pommers. *f* 140; - 116 Archangel *f* 145; - 120 Coors. *f* 178; - 123 Drents. *f* 136; - 125 Wilmar *f* 148; - 120 Deens. *f* 130; - 119 ger. dito *f* 123.

GARST. — Flaauw: 101 ℔ O. Vrieze, winter *f* 82; - 104 nieuwe *f* 100.
HAVER. — Stil: 72 ℔ N. Voer *f* 66; - 79 Eider Voer *f* 75; - 94 dikke *f* 96.
BOEKWEIT. — Bater te plaatsen: 121 ℔ Amersfoorts. *f* 129, aan de Zaan te leveren.

Beurszprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 21sten October.*

	hoogste koers.	hoogste koers.	laatste koers.		pCt.	hoogste koers.	hoogste koers.	laatste koers.
NEDERLAND. pCt.				Cert. dito 1831	5	98⅜	98½	
Werk. Schuld	2½	52⅞	53 1/16	52 15/16	dito	5			
dito dito	5	99⅝	99 11/16	99⅝	Obl. te Lond.	5			
Uitgerstel. dito.		1 3/16			Cert. te Lond.	5			
Kansbill. dito.		23 1/16	23⅛	23⅛	Ins. in Assig	6	68⅛		
Amort. Synd.	4½	92¼	92⅜	92⅜	Certific. dito	6	68½		
Dito dito.	3½	76	76⅛	76⅛	PRUISSEN.				
Schatkistbill.	6	100⅛			Aand. L. fl. 300		120¼		
Oorlogslast.	5	100⅛			PRUISSEN.				
Leening 1831.	6				Dito dito R. 50.		106	106⅛	
Hand.-Maats.	4½	100⅛	100⅜	100⅝	Neg. L. 1830.	4			
FRANKRIJK.					OOSTENRIJK.				
Ins. Grootb.	3	77⅞	78	78	Aand. L. *f* 100.				
ENGELAND.					Dito dito *f* 250.				
Dito p. 12 Aug.	3				Metalliek	5	98⅞		
SPANJE.					Dito L. gen.	5			
Certific. Amst.	5	45⅛	46	46	Dito.	2½			
Dito *f* 1000.	3	28⅛	28⅜	28½	Obl. *Goll&C.*	5			
Uitg. 3 pc. Sch.	5	12⅝			Dito.	4			
Cert. R. Lond.	5	42⅜	42¼	42½	Ween. B. cert.	8			
NAPELS.					N. Ween. Aand.		685		
Certific. *I&E.*	5				DENEMARKEN.				
Dito *Falc.&C.*	5				Leen te Lond.	3			
Leen. Lond. *f*	5				BRAZILIEN.				
HOLSTEIN.					Dito *Rotsch.*	5	78⅛	78¼	
Obl. *Hope* 1816	5	103½			GRIEKSCHE.				
Dito 18	5	104⅛	104¾		Dito te Lond.	5			

*** CREDITEUREN in den Gefailleerden Boedel van HERMAN DE JONG, te Bergen-op-Zoom, worden opgeroepen, om te compareren ter Gehoorzaal van de Regtbank van Koophandel te Breda, op Woensdag den 29sten October aanstaande, des voormiddags ten *half tien* ure, ten einde alsdan te deliberéren omtrent de voorstellen door den gefailleerden te doen, en bij ontstentenis daarvan over te gaan tot het sluiten eener Unie.

De Griffier der Regtbank voornoemd,
L. D. STORM.

*** Een JONGELING, bezittende den *derden* Rang, voorzien van goede getuigschriften en van een braaf gedrag, zag zich gaarne tegen den 15den November, op eene billijke voorwaarde, als SECONDANT geplaatst; liefst in eene School alwaar de Fransche Taal onderwezen wordt, zijnde hij met de grondbeginselen dezer Taal, en met het spreken der Fransche niet onbekend. Adres met *gefrankeerde* brieven, onder de letter H, aan P. TEERINKS, de Kleedermaker op de Groote Markt te Bergen-op-Zoom.

*** HET HEEMRAADSCHAP VAN DEN ROSENDAALSCHEN EN STEENBERGSCHEN VLIET brengt ter kennis van de belanghebbende Ingelanden, dat, ingevolge de besluiten van Hun Ed. Gr. Achtbare de Heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie, in dato den 15den Augustus 1834, L. W. en 13 December daaraanvolgende, lett. M., ter gemeente van *Dinteloord*, *Gastel* en *Steenbergen* opgenomen zijn de GRONDEN, tegen de *Vliet* gelegen, welke bij de eerste Repartitie niet in den aanslag der Digtingsbeambten waren begrepen, doch alsnu gezamenlijk zijn, daarin te moeten bijdragen, en op de Tabelle van Repartitie te moeten opgenomen worden, naar de definitive vaststelling van den aanslag van het kadaster.

Dat ten gevolge van eene nadere aanschrijving van welgemelde Heeren Gedeputeerde Staten, in dato 30 September 1834, L. W., afdeeling Politie, de Processen Verbaal der opneming ter inzage van de belanghebbenden ten Raadhuize van *Steenbergen* zijn gedeponeerd, ten einde, indien tegen den aanslag van de daarin vermelde Gronden, volgens den maatstaf der definitive vaststelling van het kadaster, eenige bezwaren bij de belanghebbenden Ingelanden mogten bestaan, zij alsdan die bezwaren, schriftelijk, binnen den tijd van zes weken, na de dagteekening dezer afkondiging aan dit Heemraadschap zullen moeten inleveren, of dat het anders daarvoor gehouden zal worden, dat zij dezerzijds geene bezwaren hebben in te brengen.

Steenbergen, den 9 October 1834.

Het Heemraadschap voornoemd:
C. PELS RIJCKEN, B. D.
Namens hetzelve,
J. C. UIT DE WILLIGEN, L. S.

AANBESTEDING VAN BROOD.

De MAATSCHAPPELIJKE KOMMISSARIAAT van Gasteren-Bergen, enz., kragtens autorisatie van het Departement van Oorlog, op den 28sten November aanstaande, des middags ten 12 ure, in het openbaar Aanbesteden:

DE LEVERANTIE VAN HET MUNITIE-BROOD, voor het Garnizoen, voor het jaar 1835; de voorwaarden zullen van den 25sten October 1834, tot den dag van Aanbesteding, op het Plaatselijk Bureau, van 's morgens 9 tot 's middags 3 ure, ter deuing liggen.

De Majoor en Plaatselijke Kommissaris,
TAPPERT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.